

Állítás

„Unicum“ eredeti Gígép 1 drb 70 lej. Gaves garniyahakések.

Antalom! Iriei 2

Étcsék

knak montirozását és javiállítást. Som-Maniu.

rancia, német, res. Str. Miner

es piüssé! Uj-neműre is szálalóban. Kos (volt Unió u.

szakíthatatlan) lők. Boskovic-a 15.

p művészi ké-áron egy ke-nyílt Orgona-25. szám.

n lakást, ellá-n-leányotthon-ékpézés, német, etemi hallgató-entegyház u. 9.

em! Rendkívül vizsgálás. A készítményeim. Caiea Regele

ven mennyiség-adea. Francia

s és gépirónó keres. Cim a

es kinderlieben-ndern 3-5 Jäh-nt. Offerte an Piata Mihai Vi-

esített melamed masgiach, keres-tekben, esetleg zást. Cim a ki-

ügyi törvény 43 illami laboratóri-álalt önműködő ellátott

foniejekel

ódó zárószereke-ombanlevő szifon-landóan raktáron it szifonüvegek-entáros limoná-imonádés töltőg-rtózó alkatrészek. Olesó árak

LAMON

kvizgyáros n. Foch 2 szám

XIII. ÉVF. * SZÁM 262 (III) - Kolozsvár, 1930 november 30 Vasárnap 5691 ÉV - Kiszlev 10

Uj Kelet az egyetemes szociális munkások napilapja. Kéziratokat nem küldünk vissza.

Taxa post. platite in mag. No. 2247

Ara 5 lej

BUDAPEST

ISSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

„Közkelet“ és kiadóhivatal: Strada Bazar L. Pop (v. Brasov) nr. 10. Telefon: 9 VI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egyszeri 1250 lej, Féléves 5000, Egyéves 8000, Egy hónapra 1100

KÜLFÖLDI ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egy hóra 1 dollár (vagy annak megfelelő pénznem). Egy évre 16 dollár.

Hírdetési tarifa szerinti ártéknek fel.

Nagy változások előtt

A legtöbb hétköznapos eseményből önként adódik a megállapítás: a román belpolitikai élet mely változásokon megy keresztül. Az uralkodó hazatérésével indult meg ez a folyamat, amely szemmel láthatólag feltartóztatott, halad előre s idő kérdéseinek látásuk csupán, hogy a gyakorlati életben már teljesen bekövetkezett, de egyelőre még inkább a kulisszák mögötti eseményekben élő változások a nyilvánosság elé kerüljenek, sőt esetleg alkotmányjogi szentesítést is nyerjenek.

1930. június 8-ig az ország demokratikus berendezkedésének megfelelően a politikai pártok állottak a politikai élet középpontjában. Mindaz, ami az országban történt, a pártok akaratához volt viszonyítva, minden felmerülő probléma értékmerője az volt, hogy milyen álláspontot foglalnak el vele szemben a politikai pártok. A belpolitikai élet nem volt egyéb, mint a pártoknak a hatalomért folytatott küzdelme. Es ebben nem volt semmi abnormalis, mert a demokrácia ideológiájában a pártok a megszervezett közvéleményt képviselik és mint bizonyos társadalmi törekvések, vagy gazdasági érdekkomplexumok képviselői teljes joggal vindikálhattak maguknak döntő súlyt és szerepet az ország közéletének irányításában. A régóta tervezett, de nem megvalósított, az országban a pártok közéletének irányításában azonban és különösen Buzdugan halála után a politikai élet mechanizmusából kiesett egy döntő fontosságú tényező: a pártok egymáshoz való viszonyát szabályozó legfőbb tekintély. A pártküzdelmek túlélték a józsis, az alkotmányos szokások és az ország érdekei által megszabott kereteket. Valóságilag anarchikus állapot keletkezett az országban, a pártok kölcsönösen terrordalommal fenyegették meg egymást s nem szavazott meg a parlament olyan törvényt, nem kötött a kormány a külfölddel olyan megállapodást, melyről az ellenzéki pártok ki ne jelentették volna, hogy nem fogja azt respektálni.

Június 8-ával ez a helyzet gyökeresen megváltozott. Az iniciatíva a politikai pártoktól az uralkodó kezébe került át. Minden akció és minden kezdeményezés az uralkodótól indult ki és a politikai élet a politikai pártok küzdelmeinek szférájából a királyi akarat síkjába költözött át. Már az első időben hangzottak bizonyos körökben, hogy az uralkodó el van határozva az ország jelenlegi kormányzati formájának megváltoztatására. Károly király ezt a verziót a külföld közvéleménye előtt is megáfoltta és hitet tett a demokrácia és a parlamentarizmus mellett. A valóságban azonban a politikai pártok ereje és befolyása napról-napra gyöngült s ennek megfelelő mértékben lépett előtérbe a királyi akarat. Az uralkodó nem szünetelt meg hangsúlyozni, hogy koncentrációs kormányt kíván az ország élére s az érdekelteknek tudomására hozta azt is, hogy ezen kormány összeállításában nem a pártoknak egymáshoz való viszonyára, hanem a politikusok személyi értéke és kapacitása fognak döntő szerepet játszani. Nem minden alap nélkül beszélnek a főváros politikai köreiből már hónapok óta a pártok és a pártvezérek hanyatlásáról. Nem lehet a véletlenek összejátszásának tulajdonítani azt, hogy Maniu Gyulának távozni kellett saját pártkormányának éléről, ugyanakkor, midőn Bratianu Vintila betegig várt királyi audienciára, Averescu marsall pedig arról beszél, hogy ha nem fogják hatalomra hívni, a nép élére áll és megszerzi magának a hatalmat. A politikai élet homlokterében a pártvezérek helyett azok a politikusok kerültek, akik az uralkodó bizalmát el-

vezik és akik tarsolyukban hordják a koncentrációs kormányban való részvétel marsallbotját.

Ezek között a homo regiusok között szerepel Argetoianu is, aki két nappal azután, hogy audiencián fogadták a királyi palotában, hatalmas meglepetést keltő nyilatkozatot adott egyik buka-

resti lap munkatársának. A nyilatkozat lényegében a következőket tartalmazza: A politikai élet középpontjában az uralkodónak kell állania és a pártpolitikai különbségeket félretéve, mindenkinek az uralkodó mögé kell csoportosulnia. Kétség nem férhet ahhoz, hogy ez a nyilatkozat az uralkodó óhaját fejezi ki.

A közeljövő meg fogja mutatni, hogy ez a legfelsőbb óhajást a mai alkotmányos kereteken belül, vagy azoknak módosításával fog megvalósulni. Annyi mindenesetre bizonyos, hogy a belpolitikai életben mélyreható változások előtt állunk és hogy a Mironescu-kormány napjai meg vannak számlálva.

Komoly fordulat előtt áll az ország belpolitikai élete

Kormányváltozás, de nincs kizárva, hogy rezzimváltozás is következik

Argetoianu bejelenti, hogy a politikai pártok agonizálnak és az országot csak erőskezű és tehetséges emberek menthetik meg az összeomlástól — Politikai körökben tartja magát a hír, hogy a költségvetés megszavazása után a Mironescu-kormány lemond

Az Adevarul felhívja a politikai pártokat, hogy védjék meg a demokratikus rendszert

Bucuresti—Bukarest, november 29. (Az Uj Kelet tudósítójától). Minden jel arra mutat, hogy a belpolitikai életben mélyreható változások készülnek. Ismeretes, hogy az uralkodó az elmúlt napokban audiencián fogadta az összes ellenzéki pártok vezetészemélyiségeit, így például Ducat, Gogát, Argetoianut, valamint Petroviei volt közoktatásügyi minisztert. Kezdetben a véletlennek tulajdonították az audienciák közvetlen egymásutánját. Ma már azonban nyilvánvaló, hogy a kulisszák mögött már ácsolják a jelenlegi kormány koporsóját és a végső előkészületeket tezik meg a változásra.

Argetoianu pályafutása

Argetoianu volt földművelésügyi miniszternek az Univerzulban megjelent nyilatkozata minden kétséget kizáróan igazolja ezt a megállapítást. Argetoianu, mint ismeretes, nem csatlakozott annak idején a liberális párt Károly-ellenes manifesztációjához és Bratianu Vintila minden tiltakozása ellenére is azonnal behódolt az uralkodónak. Ettől az időtől kezdve Argetoianu homo regius lett és neve minden felmerülő politikai kombinációban az első helyen szerepel. Argetoianu az összes politikai pártokat bejárta már, előbb a konzervatív párthoz tartozott, majd belügyminisztere lett az első avereszkánus kormányban és neve az általános sztrájk letörése alkalmával vált hírhedté. Később beiratkozott a nemzeti-parasztpártba, hogy végül is a liberális pártba kerüljön. Maradása azonban itt sem volt: többször éles ellenétbe került Bratianu Vintilával s az uralkodó visszatérése óta csak névleg tagja a liberális pártnak. Argetoianu sohasem csinált titkot abból a meggyőződéséből, hogy a politikai pártokat nem tartják éretteknek az ország kormányzására s hogy csak a diktatura mentheti meg az országot.

Az Univerzulban megjelent nyilatkozata azért bír különös fontossággal,

mert két nappal azután látott napvilágot, hogy Argetoianu audiencián jelent meg az uralkodó előtt. Argetoianu mindezekelőtt is megállapítja, hogy az országban új politikai erők születtek, amelyek megpecsételik a régi pártpolitika sorsát. A pártok sajátmagukat ítélték halálra. Ma mindenkinek kötelessége az, hogy az uralkodó mellé álljon. Az országot nehéz helyzetéből csak hozzáértő és tehetséges emberek ronthatják ki.

— En a magam részéről a személyek kormányát tartom az egyetlen megoldásnak — mondja Argetoianu — az uralkodót nem szabad apró pártpolitikai és személyes ügyekkel elfoglalni.

A király válása független marad a kérdésre, hogy mi igaz a királyi család statutumának megváltoztatásáról, Argetoianu a következőket mondta:

— Károly király trónralépésének pillanatában befejezett törvényes tények előtt találta magát, a bíróság kimondta a választ a király és a trónörökös anyja között. A választ nem a király kérte, sőt annakidején tiltakozott ellene. A választ mégis kimondották. Trónralépése után az uralkodó a felséges címet állapította meg Elena hercegnő számára. A választ kimondása azonban olyan helyzetet teremtett, amelynek megváltoztatására senki sem gondolt és amelynek következményeit a király is viseli. Egy válás lehet sajnálatos esemény, de nem lehet azt szabálytalannak tekinteni. A válás megtörtént és végleges marad.

A Mironescu-kormány rövid-életű lesz

Politikai körökben érthetően nagy fontosságot tulajdonítanak Argetoianu nyilatkozatának. Az Adevarulban dr. Blumenfeld—Scrutator kommentálja Argetoianu nyilatkozatát és megállapítja mindenekelőtt is, hogy a válás kérdésében mélyreható nézeteltérések vannak Argetoianu és a politikai pár-

tok vezetői között. Ami a nyilatkozat politikai vonatkozásait illeti, Scrutator megállapítja, hogy a Mironescu-kormány nagyon rövidéletű lesz. Argetoianu nyilatkozatából azonban nem tűnik ki, hogy a „személyiségek kormánya“ a jelenlegi alkotmányos keretek között, vagy ezeknek megváltoztatásával kívánja az országot nehéz helyzetéből megmenteni. Az a tény, hogy Argetoianu az uralkodó kívánja továbbra is a politikai élet közvetlen irányítójának megtartani, különböző kombinációkra adhat alkalmat.

Politikai körökből származó értesüléseink szerint a Mironescu-kormány a költségvetés megszavazása után be fogja nyújtani lemondását.

A liberális párt hajlanó támogatni egy koncentrációs kormányt

Duca állítólag kijelentette, hogy véleménye szerint koncentrációs kormány fogja átvenni az ország ügyeinek irányítását és ezt a formációt támogatná esetleg a liberális párt is. Duca azonban nem hiszi, hogy a koncentrációs kormány, amely a jelenlegi parlamenttel dolgozna együtt, hosszú életű lesz.

A Mironescu-kormány egyébként még mindig a költségvetés összeállításának nehézségeivel küzd. Az uralkodó azt kívánta, hogy az 1931. évi költségvetés összege ne haladja túl a kifizetésre kerülő 30 milliárdot. Az állami adósságok és a hadügyminisztérium budgetje azonban egymagukban 20 milliárdot emésztene fel, úgy hogy az összes többi minisztérium számára mindössze 10 milliárd maradna ebben az esetben, ami viszont teljességgel elégtelen a legminimálisabb költségek fedezésére is. A költségvetés összeállítását maga Mironescu miniszterelnök vette kezébe. A miniszterelnök lakásán dolgozik s napok óta a miniszterelnökség felé sem néz.

A lapok nagy cikkeiben kommentálják a politikai helyzetet. Az Adevarul rámutat arra, hogy a demokratikus rezsimet veszedelem fenyegeti és a helyzet csak abban az esetben lesz megmenthető, ha az összes politikai pártok szolidárisan és egységesen fognak fellépni a jelenlegi alkotmányos rend megvédésében.

Az Adevarul értesülése szerint Elena hercegnő a karácsonyi ünnepek után hosszabb időre külföldre utazik.

Ma délelőtt fél 11 órakor

Dr. Schemarjahu Levin

előadása a Magyar Színházban. Mindenki ott legyen

A nagy per után

Alábbi igen érdekes és mindenképpen figyelemreméltó cikket dr. Borgida József, a szátmári nagy per egyik védőügyvéde írta az Uj Kelet számára.

A kiszabandó büntetéseket nem szokták az ügyvédek „felébe” vállalni és talán még nem volt olyan bűnügy a világon, amelyben az ügyvédnek nehezebb lett volna a helyzete, mint a vádlottnak. A borsai perben megtörtént ez a csoda is, a zsidó vádlottak helyzeténél sokkal nehezebb volt a zsidó ügyvédek helyzete.

Most hat napig tartó megfeszített munka után olyan jól esik egyedül, esőben ülni az íróasztalom mellett és néhány gondolatot — úgy ahogy jönnek — papírra vetni.

A munka maga nem is volt fárasztó. Hanem az atmoszféra, a megerőltető figyelem, a villamos szikra, mely minden pillanatban kirobbanhat, szóval valami rossz érzés, amely megüli a lelket és amely néha öklöbe huzza a kezét... ez volt az, ami fárasztó volt.

Az ügy kimenetelétől nem féltem. Hiszen egy objektív jogászbírósg nem ítéltette volna el a zsidó vádlottakat. Csak attól féltem, hogy olyan rágalmakat, olyan lekicsinyléseket fog kelleni hallgatnom, amely felforraltja a vért és elragadja az indulatokat.

Nem történt semmi baj. Az antiszemita vezérek semmi újat nem mondtak. Csupa ismert antiszemita frázis és ennek az irodalomnak (mert már ilyen is van) a ponyvaságai, szemfényvesztő hazugságai voltak a robbanó fegyverek. Milyen kár, hogy egy olyan képzett és magas társadalmi állású ember, mint Cataneanu professor, ilyen eszközökkel dolgozik. Neki igazán nem való.

Hogy felmentették a papokat is? Hát Isteneu, ez nem az én dolgom. Az ügyész fellebbezett és majd a felsőbb bíróságok eldöntik a kérdést, hogy meg kell-e őket büntetni vagy sem. Szeretném hinni, hogy a törvényesek kegyelmei ítélete kedvező hatást fog belőlük kiváltani és szegény borsai zsidóknak keserű, nyugtalan aggodalma, amellyel innen elmentek és amellyel a jövő elé néznek, alaptalan lesz.

Kellemesen csalódtam, amikor azt hittem, hogy az egyetemi tanár ur és az antiszemita vezér fejtegetései hatással lesznek a helybeli románságra. Meg kell állapítanom, hogy csak néhány és kevésbé intelligens emberre gyakoroltak láthatólag hatást az előadások. Az igazán intelligens és becsületesen gondolkodó románságot azonban ezek a dolgok hidegen hagyták és számosan jelentették ki előttem, hogy a beszédek rájuk hatással egyáltalán nem voltak.

Codreanu ur beszédének volt egy része, amit nem hagyhatok szó nélkül.

Azt mondta ugyanis, hogy a románok prioritást követelnek maguknak Romániában, amit a zsidók is megtesznek Palesztinában, holott kétezer évvel előlött elhagyták hazájukat, míg a románok sohasem hagyták el országukat. Valaki azt hihetné, hogy a zsidók önként hagyták el a hazájukat talán csak azért, hogy egyik-másik országban antiszemita vezéreket hallgathassanak. Nem Codreanu ur, nem mentünk mi önként. Egy nálunknál sokkal erősebb és hatalmasabb nemzettel dícsőséges és véres harcokat vívtunk. Lépcsőről-lépcsőre engedve csak át minden darabnyi területet. A végén legyőzték és kivertek bennünket hazánkból. De a hatalmas római nép, mely elfoglalta hazánkat, az idők végtelen tömegében elünt. Mi megvagyunk és most visszaköveteljük az őshazánkat, amelyhez való jogunkat a népek ligája is elismerte. Heroikus munkát végzünk Palesztinában. Zsidó férfiak és nők sziklákat törnek és

Fiaskóval végződött a második genfi vámkonferencia is

Genf, november 29. A második vám-békekonzferencia, amely már több mint egy hét óta ülésezik Genfben, teljesen holtpontonra jutott. A konferenciának tudvalevően az lett volna a feladata, hogy előkészítse Pán-Európa gazdasági alapjait, a tárgyalások során azonban a delegátusok a napirend egyetlen fontosabb pontját sem tudták a felmerült nézeteltérések miatt elintézni. Az értekezlet ezért nagy szótöbbséggel egy határozatot, hogy bizonytalan időre elhalasztja az egyéni március 24-én megkötött genfi általános kereskedelmi egyezmény életbe lépését. Ez az egyezmény az első vám-békekonzferencia eredménye volt, amit azonban addig csupán nyolc állam ratifikált.

A határozat szerint a márciusi megállapodások ratifikálási határidejét 1931 január 23-ig meghosszabbították. Ha ad-

dig elég ratifikáló nyilatkozat érkezik a Népszövetség főtitkárságához, úgy a főtitkárság újabb konferenciát hív össze az egyezmény életbe lépésére céljából.

Elnapolta a konferencia az általános kereskedelmi döntőbíráskodásra irányuló francia javaslat, valamint a francia kormány másik indítványának a tárgyalását is, amely az igazságtalan védővámok megszüntetésére irányul.

A Népszövetség Pán-Európa-bizottsága, amely január 19-én ül össze Genfben a Pán-Európa szövetség gazdasági előfeltételeinek a tanulmányozására, a második vám-békekonzferencia kudarcra folytató program nélkül maradt, miután a genfi tanácskozásokon nem határoztak azokban a kérdésekben, amelyeket a januári Pán-Európa-konferencia számára elő kellett volna készíteni.

A választási terror miatt csak hat képviselője van a lengyelországi Zsidó Parlamenti Klubnak

A kormánypart választási győzelmétől a lengyel gazdasági élet konszolidációját várják

Varsó, november 29. A lengyel parlament igazolóbizottsága újra összeszámolta a szavazatokat és ebből az alkalmából kiderült, hogy acionista blokk a lembergi választókerületben nem érte el a mandátumhoz szükséges szavazatok számát. Dr. Schreiber, a lembergi zsidó jelölt ezek szerint tehát nem tekinthető megválasztottnak. A kilenc lembergi szenátusi mandátum közül hét jutott a kormánypartnak, kettő az ukránoknak. Első eset a köztársaság megalakulása óta, hogy a lengyel szenátusnak nincsen zsidó nemzetiségű képviselője. Az egyetlen zsidó szenátor az agudista Oscher Mendelsohn, aki a kormánylistán került be. Oscher Mendelsohn már ki is jelentette, hogy a pártfegyverem okából nem fog belépni a zsidó parlamenti klubba.

Hat képviselő

Benjámin Russ kálisi szemj mandátumát az utolsó pillanatban a nemzeti demokraták javára megsemmisítették, úgy hogy a zsidó parlamenti klub a mostani szemjben mindössze hat képviselőt számol. Az első szemjben a zsidó parlamenti Klubnak tízenegy, a másodikban 46, a harmadikban 19 tagja volt. A zsidó lakosság fel van háborodva az eredmény fölött és a fiaskót a pártok széjjelforgácsolódásának tulajdonítja.

A Zsidó Távirati Iroda egyik munkatársa beszélgetést folytatott a lengyel közigazgatási élet néhány kitünőségével, akik kijelentették, hogy a kormánypartnak a szemjben és a szenátusban történt választási sikere jobb gazdasági jövőt jelent az országra és így közvetve a zsidókra is. A zsidó gazdasági élet vezetői eddig minden politikai véleménynyilvánítástól tartózkodtak, nehogy a választási agitációba és a politikai harcokba beleártásuk magukat. Most azonban meg kell állapítani, hogy soha még Lengyelországban politikai helyzet nem volt olyan kedvező a zsidókra, mint a mostani. Lengyelország zsidóságának eddigi szerencsétlen helyzete arra vezethető vissza, hogy egyetlen kormány sem tulta sokáig tartani magát és a szemj kicsiny csoportokban volt elforgácsolódva, amelyek harcoltak egymással, de mindig egységesek voltak, amikor olyan törvények megválasztásáról volt szó, amelyek a zsidók hátrányára szolgáltak. A szocialisták és a parasztpártok képviselői mindig is amellett voltak, hogy a városok lakóira minél nehezebb adóterheket rójanak. Míg a parasztpártok szinte minden adóterher alól mentesítették. Ezt az adópolitikát a nemzeti demokraták is támogatták, jóllehet a párt választóinak javarésze a

SZÉKREKEDÉS

és minden más gyomorbetegség, emésztési zavarok, gyomorsavfűtengés és ideges bántalmak megszüntet és teljesen meggyógyulnak a könnyen emészthető és kellemes ízű

KNORR kakaó, Táplisz és Zablisz

használatával. Teljesen ártalmatlan tápszerek lévén a legalkalmasabbak a székrekedés és krónikus harutok leküzdésére, anélkül, hogy zavarokat idézne elő az emésztőszervek működésében. — Kapható mindenütt!

Prospektust ingyen küld SAM. LÖBL & FIU Bucurést, Bd. Maria 30

moesarakat száritanak és minden talpalattnyi földet becsülettel megváltanak, megfizetnek és nem erőszakkal foglalják el. Így áll ez a dolog.

Talán még annyit, hogy szeretném, ha a multhét eseményeiből a zsidóság bizonyos tanulságokat vonna le. A gáncoskodók, az akarnokok lássák be, hogy az egyéni érdekek felett áll egy sokkal nagyobb, nemesebb valami: a közérdek. A meg nem értés, a széthúzás helyett mégis csak jobb lenne egymás mellé állani és megcsinálni végre az egységes zsidópártot.

Dr. Borgida József

városok kispolgáraiból rekrutálódott. A zsidók gazdasági életét súlyosan érintő vasárnapi munkaszünet törvénye csak úgy jöhetett létre, hogy ebben a kérdésben a baloldali pártok együtt mentek a nemzeti demokratákkal.

A pénzvilág bizalma

Eddig a zsidóknak nem sikerült bármelyik kormányt gazdasági engedményekre rábírnia, minthogy a kormányok a szemj-pártoktól való függőségük miatt sohasem tudták magukat a zsidók érdekében angasztálni. Ezt a függőséget a kormány mindig ürügyképpen használta fel arra, hogy a zsidók követeléseit visszautasítsa. A befelé konszolidálatlan Lengyelország nem küldözte a nemzetközi pénzvilág bizalmát és ennek tudható be, hogy sem az állam, sem a községek nem kaptak nagyobb kölcsönöket. A viszonyok konszolidálása egyszerűen megtörtént a választások eredménye által és remélhető, hogy a világ pénzpiaca érdekeltiségeket fog keresni a lengyel piacban. Ebből pedig a zsidóság csak haszna lehet. A négyszáznegyvennégy szajmképviselő közül a kormánypart 247, a szocialisták 29, a nemzeti kisebbségek 32, radikális parasztpárt 16 és a kommunisták 4 képviselő fölött rendelkeznek. Ezek a képviselők, szemben a 63 nemzeti demokratával és egyéb antiszemita csoporttal, igen jelentékeny többséget adnak.

Csökkent az antiszemizmus...

Hasonló a helyzet a szenátusban is, ahol 73 szenátor tartozik a kormánypart, 16 a radikálisok, 8 a kisebbségek és 12 az antiszemita nemzeti demokraták partjához. A választások eredményei is nyilvánvalóan mutatják, hogy az antiszemita pszichózis Lengyelországban erősen csökkent. A kormány, mihelyst szilárdnak érzi maga alatt a talajt, igyekezik fog az ország gazdasági életét fellendíteni. A zsidók elleni gazdasági megsemmisítő politikát be fogják szüntetni és egyébként is nagyobb lesz a zsidók élet- és vagyonbiztonsága. Igaz, hogy a zsidó képviselők kisebb száma következtében, csökkent a zsidók politikai befolyása, de tekintettel arra, hogy sok városban a kormánylistára szavaztak a zsidó tömegek és mint-hogy a kormánypart néhány zsidó tagot számlál, elvárható, hogy a hatalom mai birtokosai nagyobb megértéssel fognak viseltetni a zsidók gazdasági követeléseivel szemben.

A newyorki bankok pénzügyi helyzete megszilárdult. Newyorkból jelentik: A legújabb bankstatisztika szerint a newyorki bankok pénzállagának több lete az utolsó hónapokban 173 százalékkal több volt, mint a bankok alapítókéje. A newyorki bankok financiaális helyzetet tehát most erősebb, mint valaha. A Chase National Bank és a National City Bank együttvéve több aktív fölöött rendelkeznek, mint a 160 legnagyobb amerikai bankok együttvéve 1909-ben.

Csehszlovákiában csökkentek a vasárak. Prágából jelentik: Hetekig tartó tárgyalások után a vaskartell és a kormány képviselői úgy határoztak, hogy a vasárakban 15-20 százalékos áreszként vezetnek be. Az összes hengerárban métermázsánsként tíz cseh koronányi áremegemlynt adnak. Vasárndál, amely körülbelül reprezentálja a termelés kétharmadát, majdnem hét százalékot tesz ki.

Egy öregedő francia asszony szerelmi drámája. Párisból jelentik: A franciaországi Besancon városban egy tekintélyes nagyiparos negyvenöt éves felesége még a mult évben elhagyta férjét egy fiatal vasgyári hivatalnok kedvéért. Az öregedő asszony barátjához költözött és azt pénzzel látta el, beleegyezett abba is, hogy a fiatalember továbbra is fenntartsa kapcsolatát régebbi barátjával is. Egy évig tartott ez a kettős viszony, míg most az öregedő asszony hirtelen támadt féltékenységeben öjszaka egy barátját, mint ennek a kedvesét agyonlötötte.

Kisebbség a kamarában

Eg vá irre

Bucuresti—B (Az Uj Kelet ma délutáni ül felirati vitát, a dr. Solomon Viraszpartii képv kisebbségek he zsidóság magat ra a furcsa me a zsidóság sem kisebbségek köz viselő szerint ratlanul fronto után tíz eszten küzdöttek a ne lán, Fischer t tegnap, hogy n laszfeliratot, az zal, hogy a z magát az orsz Parliamenti K meg fogja adni a különös oko annyit akarunk leszögezni, hog nem szavazása a programját r parasztpárti ko

Beterj lshab lotot

Napirend elő rata szolalt fel betegsegelyzöpe Emiatt a mun költségükön ke intézkedéseket tertol.

Franasovici hogy több ker képviselői ma ges választaso

Stoianovici tokforalom sz vény olytertel kisajátítás alá idegeníthetök, legyenek.

Rádulescu d szolalása után nökö betereszt halmozásának törvényjavasl ség a törvény fogadja.

Ezután átté lven a válasz Solomon Virg is hódolatát majd rámutat amelyek anna harcoktat Kä ellen, ma egy genek a királ zeti parasztpá nusítottak ebb magatartást.

Jorga: A tó rektifikálnom Tiltakozom a helyzetet ell hogy 1926 jan tanácsos eg megmondotta hogy nagy l könnyü dolog és apának sz kellett tennet

Dr. Solom foglalkozik Románia a zája és hang földön is elis kell állapítat lis magatart állameszméve képviselői kö elemek, amel dolgoznak. A vet politikáj beiktatni az

Aralmokat leszállítottuk!

Világszerte több mint 30.000 drb. forgalomban!

légtűtéses folytonégő kályha 10 kiló fával fűt 24 óráig

egy normál szobát. Nagyobb típusok 3-4 szobás lakást is egyetlenesen fűtenek. Legtakarékosabb leghigienikusabb fűtés. Árlistát díjtalanul küld SZÁNTÓ DEZSO ÉS FIA redőny- és kályhagyára Oradea Kályháinkból állandó lerakat az összes vidéki városokban. Acéllemezredőnyök. Esslingen-i faredőnyök. Lerakat: HAUZEL VASÚZLET, SALAMON & FELSNER Cluj, Széchenyi-tér

Végre Rádióban is van

karácsonyi vásár az ELECTRICÁNAL

Cluj, Calea Victoriei 1. Telefon 610. — Senkisémm tagadhatja, hogy ez a legpraktikusabb karácsonyi ajándék

Olcsóbb mint bárhol!!!

Győződjön meg!!!

Kisebbségellenes atak a kamarában

Egy többségi képviselő illoyalitással vádolta meg az erdélyi zsidóságot és irredentáknak nevezte a magyar képviselőket

Jorga leszögezi, hogy egyedül ő tiltakozott a január 4-iki aktus ellen

Bucuresti—Bukarest, november 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara ma délutáni ülésén folytatták a választási vitát, amelynek során felszólalt dr. Solomon Virgil erdélyi nemzeti parasztpárti képviselő is. Solomon dr. a kisebbségek helyzetével foglalkozva, a zsidóság magatartására is kitért és arra a furesza megállapításra jutott, hogy a zsidóság sem tartozik többé a lojális kisebbségek közé. A kormányparti képviselő szerint ugyanis a cionisták váratlanul frontot változtattak, mert miután tíz esztendőn keresztül lojálisan küzdöttek a nemzeti parasztpárt oldalán, Fischer Tivadar dr. kijelentette tegnap, hogy nem szavazza meg a választási feliratot, ami pedig egyértelműen az az, hogy a zsidóság nem azonosítja magát az ország érdekeivel. A Zsidó Parlamenti Klub minden bizonnyal meg fogja adni a megfelelő választ erre a különös okoskodásra. Ezúttal csak annyit akarunk a gyöngébbek kedvéért leszögezni, hogy a választási felirat meg nem szavazása nem az ország, hanem a programját nem respektáló nemzeti parasztpárti kormány ellen irányult.

Beterjesztik a tisztviselők álláshalmozásáról szóló javaslatot

Napirend előtt Mirescu szociáldemokrata szólalt fel és elpanaszolja, hogy a betegségyőzpénztárak nem működnek. Emiatt a munkások kénytelenek saját költségükön kezelteni magukat. Sürgős intézkedéseket kér a munkaügyi minisztertől.

Pranasovic liberális rámutat arra, hogy több kerületben várnak betöltésre képviselői mandátumok. Kéri a részleges választások kiírását.

Stoianovici többségi kéri a földbirtokforgalom szabaddátételéről szóló törvény olyértelmi módosítását, hogy a kisajátítás alá kerülő birtokok sem elidegeníthetők, sem elarverezhetők ne legyenek.

Rădulescu dr. többségi képviselő felszólalása után Mironescu miniszterelnök betérjesztí a köztisztviselők álláshalmozásának megakadályozásáról szóló törvényjavaslatot. A parlamenti többség a törvényjavaslatot nagy tapssal fogadja.

Ki volt a január 4-iki aktus ellen

Ezután áttérnek a napirendre, amely a választási felirati vita szerepét. Dr. Solomon Virgil többségi mindenekelőtt is hódolatot fejezi ki az uralkodónak, majd rámutat arra, hogy azok a pártok, amelyek annakidején teljes erejükkel harcoltak Károly herceg visszatérése ellen, ma egymást tullicitálva, versengenek a királyi kegyeiért. Csak a nemzeti parasztpárt és Jorga professzor tanúsítottak ebben a kérdésben megfelelő magatartást.

Jorga: A történelmi igazság kedvéért rektifikálnom kell ezt a megállapítást. Tiltakozom az ellen, hogy a tényleges helyzetet elferdítsék. Az igazság az, hogy 1926 január 4-én a szinajai korona tanácson egyedül én voltam az, aki megmondottam Ferdinánd királynak, hogy nagy hiba történt. És nem volt könnyű dolog ezt a könnyező királynak és apának szemébe mondani, de meg kellett tennem, mert ez volt az igazság.

Irredenta vöd a magyar képviselők ellen

Dr. Solomon ezután a kisebbségekkel foglalkozik beszédében. Kijelenti, hogy Románia a kisebbségi szabadságok hazája és hangsúlyozza, hogy ezt a külföldön is elismerik. Általában véve meg kell állapítani, hogy a kisebbségek lojális magatartást tanúsítanak a román állameszmével szemben. A kisebbségek képviselői között azonban vannak olyan elemek, amelyek az ország érdekei ellen dolgoznak. A Magyar Párt két célt követ politikájában: a párt keretei között beiktatni az egész romániai magyarsá-

got és minél több azonnali engedményt kiesikarni az államtól. Az első cél megvalósítása nem sikerült. A magyar munkások távolállnak a Magyar Párttól és nem hajlandók e feudális jellegű politikai alakulatot támogatni.

Solomon dr. a továbbiakban irredentizmussal vádolja meg a Magyar Párt parlamenti képviselőit és kijelenti, hogy ezek nem a magyar nép igazi képviselői.

Támadás a Zsidó Parlamenti Klub ellen

Végül rátér a szónok a zsidóság helyzetének analizésére. A regáti zsidók — ngymond — asszimilálódtak és azonosították magukat a román érdekekkel és törekvésekkel. Más a helyzet az erdélyi zsidóknál. Igaz ugyan, hogy a cionisták befolyása révén az erdélyi zsidók is tíz esztendőn keresztül lojális magatartást tanúsítottak és a nemzeti parasztpárt mellett harcoltak, az utóbbi időben

azonban ismeretlen okokból és ismeretlen erők befolyása következtében (?) frontot változtattak. Az előző nap felszólaló képviselőjük kijelentette, hogy nem szavazza meg a választási feliratot, bizonyosságot téve arról, hogy nem azonosítja magát a román államérdekekkel.

Vajdát védi Solomon képviselő

Ezután Solomon tiltakozik az ellen, hogy a zsidókérdést állítsák be nagyfontosságú problémák tengelyébe. Tiltakozik továbbá az ellen, hogy Vajda Sándort különböző vádakkal illessék az antiszemita kérdésekkel kapcsolatban, amiódon tudott dolog, hogy Vajda teljes pártatlanságot és objektivitást tanúsított a zavargások ideje alatt.

Radaceanu szocialista: Ha csakugyan annyira ártatlan volt Vajda, miért kellett mégis lemondania.

A szónok ezután seregszemlét tartott a romániai politikai pártok fölött, fog-

A szeszadó fokozása érdekében rajtaütésszerű vizsgálatokat fognak tartani a szesz- és ecetgyárakban

Bukaresti—Bukarest, november 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A pénzügyminiszteriumhoz beérkező jelentések az állam szeszadóbeteleinek újabb csökkenéséről számolnak be. A szeszadóbeteleken összeg előreláthatólag még az elmúlt évi 380 millió lejt sem fogja elérni. Popoviciu

pénzügyminiszter Auboin külföldi szakértővel is folytatott megbeszéléseket ebben a kérdésben és elhatározta, hogy szigorú intézkedéseket fog foganatosítani a szeszadóbetelek fokozása érdekében. Ennek megfelelően a pénzügyminisz-

Köd, nedves pára

megtámadja a légszöveket és tüdőt. Köhögést, rekedtséget hurutot biztosan elhárít és gyógyít a bevált

SIROMALT

gyógyszer. Olcsó, jölzú, tápláló, malátás készítmény

lalkozott a hadsereggel, majd kifejtette, hogy a sajtóban egyre több apacs üti fel fejét és éppen ezért szükség van minden körülmények között a sajtó megrendszabályozására.

Szocialista tiltakozás a trón beszéd ellen

Solomon után Radaceanu szociáldemokrata képviselő tartotta meg beszédét. Kifogásolta, hogy a nemzeti parasztpárti kormány nem tanúsít kellő figyelmet a munkásság és annak súlyos problémáival szemben. A trónbeszéd is csaknem teljes egészében a parasztsággal foglalkozik és alig emlékezik meg a munkásságról, amely ezer sebből vérez és hiába várja, hogy a kormány segítségével siessen. A továbbiakban Radaceanu a hadügyminisztérium költségvetésének leszállítását követeli és rámutat arra, hogy a nemzeti parasztpárt nem respektálja demokratikus programját.

Felfüggesztik az állami tisztviselők elmozdítatlanságáról szóló törvényt

A kormány a költségvetéssel egyidejűleg fogja benyújtani a törvényjavaslatot

Bucuresti—Bukarest, november 28. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A költségvetés redukciójával kapcsolatos munkálatok során a kormány olyan intézkedéseket kíván foganatosítani, amelyek az amugyis katasztrofális helyzetben lévő állami tisztviselők érdekeit rendkívül súlyosan veszélyeztetik. A költségvetés benyújtásával egyidejűleg a kormány az állami tisztviselők ügyében két törvényjavaslatot fog benyújtani. Az egyik javaslat

még egy évvel meghosszabbítja a múlt évben megszavazott törvényt, mely úgy intézkedik, hogy az ötvenhét évet betöltött tisztviselők nyugdíjaztathatók. A másik törvény már sokkal súlyosabb intézkedéseket tartalmaz. A kormány fel akarja függeszteni a tisztviselők elmozdítatlanságáról

szóló törvényt olyanképpen, hogy egyes állami állások beszüntethetők lesznek. Ez a törvény azt jelentené, hogy az állások megszüntetésével egyidejűleg egész sereg tisztviselő válik majd fölöslegessé. Súlyosabbá teszi a kérdést, hogy a kormány mindenáron keresztül akarja vinni a törvényt és bizalmi kérdést csinál belőle. A törvényjavaslat körül előrelát-

Mironescu a külügyi sajtóteán nyilatkozott az aktuális kül- és belpolitikai kérdésekről

Bucuresti—Bukarest, november 29. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A tegnap külügyi sajtóteán Mironescu miniszterelnök nyilatkozott az újságírók előtt a külpolitikai helyzetről. Az újságírók kérdéseire Mironescu elmondotta, hogy a Lengyelország és Románia között létrejött egyezmény 1931 márciusában lejárt. Az egyezmény megújítására vonatkozik még nem történtek előzetes tárgyalások.

Ezután Mironescu kijelentette, hogy Közép-Európa térképét nem fogják egyes államok revíziós kísérletei megváltoztatni. Hangsúlyozta, hogy Közép-Európa sokkal stabilabb egységet képvisel, mint Észak-, vagy Nyugat-Európa, mert itt három állam szövetsége biztosítja a békeszerződéseket.

Kijelentette Mironescu, hogy nem hiszi, hogy belátható időn belül újabb háború törhetne ki.

Az olasz-orosz barátsággal kapcsolatosan Mironescu annak a nézetének adott kifejezést, hogy Oroszországnak az európai államok szövetségi csoportosulásához való csatlakozása nem valószínű.

Nem hiszem — mondotta a miniszterelnök, — hogy Oroszország az Európában kialakuló két nagy szövetség bár melyikében is részt venne.

Oroszország eddig is teljesen izolálta magát a kapitalista államoktól és nincs semmi olyan indok, melyből arra lehetne következtetni, hogy Oroszország ezt a politikáját megváltoztatja.

gyalásai. Majd kijelentette Mironescu, hogy

a Szovjet dumpingja ellen rövidesen meg fogják találni az összes óvintézkedéseket,

hogy ez a veszély se fenyegetse a román mezőgazdaságot.

A balkánpolitikával kapcsolatban Mironescu annak a nézetének adott kifejezést, hogy a diplomáciai kérdések előtérbe kerültek — a török-görög gazdasági szerződést nem Olaszország inspirálta.

Tízévi fogház poligámiáért. Newyorkból jelentik: A kaliforniai Oakland ban tízévi fogházra ítélték poligámia miatt egy huszonhárom éves fiatalembert. Az elítélt rekordot ért el a házasság terén, mert, amint kiderült, huszonkilencszer nősült, anélkül, hogy egyetlen feleségétől is elvált volna. A rekord minden esetben nagy hozományt kapott s tekintélyes vagyona van.

A vád és védelem heves össze- csapása után a törvényszék nem rendelte el a valódiság bizonyítá- sát az Averescu-Chemare perben

A védelem tanukkal akarta bizonyítani, hogy Averescu felelős az 1907 évi parasztlázadás vérengzéseiről

A törvényszék hétfőn délelőtt kilenc órakor hirdeti ki az ítéletet

Cluj-Kolozsvár, november 29. (Az Uj Kelet tudósítójától). Ma délelőtt újra benépesült a kolozsvári törvényszék folyosója és a második szekció tanácssterme már a kora reggeli órákban megtelt az érdeklődőkkel, akik az Averescu kontra Chemarea sajtóperben a politikai szenzációt keresik. Ma már kevesebb az ellenőrzés és a törvényszék jegyeit sem bocsátott ki a tárgyalásra. A főmagánváltó: Averescu marsall ugyanis nem jelent meg a mai tárgyaláson és csak a néppárti vezérkar néhány kitűnő jogásza képviselte a volt miniszterelnök érdekeit. De a tárgyalás megkezdése előtt érezhető feszült atmoszféra a marsall távollétében is szenzációkkal kecsesgett: ma este már ítélet is lesz a perben és a fiatal vádlott arca az egész tárgyalás alatt az izgalom tüzeiben ég. A tárgyalóterem minden sarkában megnyilvánul ez az izgalom és a két részre különült közönség még elhelyezkedésében is kihangsúlyozza, hogy ez a per nem egyszerű becsületért, hanem két politikai párt összetűzése: a jobb oldalon a nemzeti parasztpárt, baloldalon az Averescu-párt korifeusai foglalnak helyet a védőügyvédek, illetőleg a főmagánváltó képviselőinek asztalai mögött.

A magánváltó és a védelem
Altalános érdeklődés közepette lépnek be a terembe az ügyvédek. Averescu tábornok képviselőjében dr. Anibal Theodorescu, a kiváló bukaresti jogász és egyetemi tanár. Bukarest volt averescanus főpolgármestere és Bucsan volt államtitkár jelentek meg a tárgyaláson. Teljesebb létszámmal vonultak fel a Chemarea védői: Radu Rosetti, Pompiliu Ioanitu, Tonescu, dr. Pop Ionel és a Chemarea két fiatal jogásza, V. Stanciu és Manea. Mialatt az ügyvédek elhelyezkednek, bevonulnak Linzmayer tanácselnökök az élükön a bíróság tagjai. A vádat Filipesen törvényszéki vezetőügyész képviseli.

R. Rosetti védő emelkedik elsőnek szólásra, aki bejelenti, hogy a védelem bizonyítani kívánja a V. Gruia vádlott által a Chemareában elhelyezett cikk adatait. Kéri, mondja ki a törvényszék a valódiság bizonyítását.

Egy levél van birtokomban — folytatja a védő —, amelyben Násturel tábornok leánya, Suschit asszony igazolul tudja, hogy édesapja, aki Averescu hadügyminisztersége alatt az I. hadtest parancsnoka volt, Averescu egyenes utasítására beelért a parasztlázadásba. Kérem Suschit asszony tanukénti beidézését.

Ezután kijelenti Radu Rosetti, hogy még több tábornok van életben azok közül, akik az 1907-es parasztlázadás elfojtásában résztvettek. Kéri Samsonovicu, Ijileanu, Holban és Racovita tábornokok beidézését.

A bíróság nem enged bizonyítani

Dr. Pop Ionel ismerteti a védelemnek azt az álláspontját, miszerint két pont körül látja fennforogni a valódiság bizonyításának szükségességét. Elsősorban akarja bizonyítani a védelem, hogy a vád lott nem rágalmozott, amikor azt írta Averescunól, hogy a parasztlázadás vezetője, másrészt pedig bizonyítani kívánja, hogy az Averescu-kormány távozásakor az államkasszából valóban eltűnt az a 13 millió, amelynek elűntetésével Gruia megvádolta az Averescu elnöksége alatt működő kormányt. Bejelenti, hogy

Tulea Károly bukaresti tüzérezredes, az egyik bukaresti tüzérezred tisztje levelében írta meg a védelemnek, hogy 1907-ben, mikor kapitányi rangban az egyik Bukaresti övező erődben teljesített szolgálatot, Averescu tábornok írásbeli rendelete alapján a tömegbe létek.

Kéri Tulea ezredes tanukénti megidézését. A tizenhárommillió sikksztás bizonyítására rendelje el a bíróság azoknak a tanuknak a kihallgatását, akiket az első tárgyalás alkalmából tollbamondtak.

Dr. Pop Ionel bejelenti, hogy a magánváltó képviselői érezhető idegességgel hallgatnak végig.

Szeretném tudni — szólal fel Bucsan —, hogy Pop Ionel ur nem csapna fel önmaga is tanúnak ebben a perben, hogy mindezeket bizonyítsa.

Tudtommal nem mint tanu vagyok beidéző a perbe — viszonozza dr. Pop Ionel, mire Bucsan jelentősen a következőket mondja:
— Ha nem is tanu, de lehet még vádlott, ha sokáig hangoztatja, hogy valaki lopott...

Pop Ionel tiltakozik Bucsan kijelentése ellen. A védők hangosan protestálnak, de a tárgyalást sok erővel vezető Linzmayer véget vet a vitának.

Pompiliu Ioanitu szóval fel ezután, aki összegezi védőtársainak bejelentéseit. Filipesen ügyész az előterjesztések vizs szautasítását kéri a bíróságtól. Nem látja szükségesnek a bizonyítás kiegészítését.

A törvényszék határozathozatalra vonult vissza. Több mint egy óra hosszat tanácskozott a bíróság, majd feszült figyelem közepette hirdette ki Linzmayer tanácselnök, hogy a törvényszék a védelem előterjesztéseit elutasította. Az indokolásban a törvényszék az ügyész álláspontját honcolta. A tizenhárommillió ügyében a törvényszék nem látja szükségesnek a valódiság bizonyítását, mert a magánváltó ebben az ügyben nem is emelt vádat a cikk szerzője ellen.

A parasztlázadás elfojtásának ügyében a bíróság kielégítőnek tartja Averescu tábornok vallomását, aki beismerte, hogy több ezer parasztot megölték a forradalom idején. Nem tartja szükségesnek tehát sem Tulea ezredes, sem pedig a többi bejelentett tanuk megidézését. Ezeknek alapján a bíróság a valódiság bizonyítását célzó előterjesztéseket elveti és elrendeli a tárgyalás folytatását.

Stanciu a védelem nevében semmiségi panaszt jelent be.

Linzmayer elnök a bizonyítási eljárást befejezettek jelenti ki és megadja a szót Filipesen vezetőügyésznek.

Filipesen az 1907-ben kiróbbant parasztlázadalmat ismertetésével kezdi a vádbeszédét és elmondja, hogy került Averescu a hadügyminisztérium élére.

Averescu nem saját kezdeményezésére eszelekedett — mondotta az ügyész. — Egyik szerve volt az államhatárolnak, amelynek a forradalom letörése érdekében állott. Nem terheli felelősség Averescut, mert ő csak rendelkezéseket adott, míg azokat alantaisai hajtották végre. Mint ő maga is kijelentette vallomásaiban, összehívta a katonai egységeket parancsnokait. Ezek fojtották el a forradalmat. Hogy Averescut vádolják ezzel, tévedés, mint ahogy tévedés vajda volt belügyminisztert vádolni a lupényi munkáskonfliktus előidézésével. Helytelen sajtókampányok eredménye ez, mely az ismert merényletekhez vezetett, amelyek a szenátus, illetőleg vajda belügyminiszter ellen követtek el.

Hangsúlyozta az ügyész, hogy Averescu személyét súlyosan rágalmozták Gruia kijelentései. Annak ellenére, hogy a védelem a múlt tárgyaláson tiltakozott ez ellen, hangsúlyozza, hogy Averescu olyan személyiség, akit a rágalom még jobban érintik éppen annál a szerepét fogva, amelyet az állam életében betölt. Rágalmozni annyit jelent, mint valakinek az erkölcsi tekintélyét lerontani. Más az, ha Averescut támadják és más, ha kevésbé nagyjelentőségű embert ér támadás.

Gruia az új generációt reprezentálja — folytatja Filipesen — és ebből a generációból hiányzik a tekintélyek respektálása. Ez a generáció felületes és nem eléggé képzett.

Erre a kijelentésre hangos közbeszólások hangzanak el:

— Ez ellen tiltakozunk! Ez nem igaz!
— Az elnök erővel véget vet a vihar-nak, majd Filipesen módosítja kijelentéseit. Végeredményben kéri a vádlott elítélését.

Teodorescu Anibal beszéde

Teodorescu Anibal a következő szónok. Teodorescu elegáns és fölényes szónok, rendkívül személyes beszédében ismertette Averescu személyét és a vádakait, amelyekkel illetik. Részletekre bontja az inkriminált cikkeket és általános derűtség közepette kritizálja.

A szépen felépített, élvezetes beszéd

„GALLIA“ R.-T.

Francia-román selyemgyár București, Piața Lupaica Palatul Bunascu Pop.

KOLOZSVARI FIOKJA: STRADA GEN. NECULCEA (KORNISS U.) 2. Renner-palota

Lyoni és párizsi

központunk mindentéle

selymeit

összes kreációkban, kicsinyben és nagyban hozzuk forgalomba.

Crepe de Chine mindentéle minőségben

Crepe Georgette

Crepe Mongol

Crepe Satin

Soie Lavable stb. stb.

Ajándékba

egy üveg „LUBIN“ finom francia parfümöt adunk minden egyes vevőnknek, aki egy ruhára való crepe de chine selymet vásárol melynek ára kezdődik méterenként

200
LEJNÉL

végezetül a vádlott súlyos elítélését kérte.

A védelem szónokai

A védelem első szónoka V. Stanciu, aki nem kívánja vitatni Averescu jelenőségét. Hangsúlyozza, hogy amennyiben a bíróság nem foglalkozik a tizenhárommillió eltulajdonításának vádjával, magától elesik a rágalom vádja, mert Gruia cikkének az a része, amely az 1907-es forradalommal foglalkozik, legföljebb a sajtó útján elkövetett sértés és nem rágalmozás kritériumait meríti ki, amelyben pedig nem a törvényszék, hanem a járásbíró illetékes. Gruia nem vezetett olyan intenciók, mintha rágalmozni akart volna. Averescunól éveken keresztül írtak a lapok, mint aki az 1907-es forradalmat vérbefojtotta és soha nem indított eljárást. Az, hogy most egy erdélyi lap ellen járt el, azt tetelezi fel, hogy Averescu politikai fórumnak akarta felhasználni a törvényszéket és így szerezni népszerűséget Erdélyben. Végeredményben Gruia felmentését kérte.

R. Rosetti a következő védő, aki logikus részre taglalja a pert.

A bíróság öt perc szünetet rendel el, majd a többi védőügyvédek folytatják bevételeiket.

Tonescu, a védelem laederje mélyen belenyúl a problémába. Adatokat bocsát a törvényszék rendelkezésére, amelyekkel bizonyítani kívánja, hogy a forradalom véres eseményeire Averescu marsall felelős. Éveken keresztül Averescu nem is próbált védekezni a lapokban megjelent vádak ellen, most azonban politikai célokra akarta ezt a tárgyalást kihasználni.

Pop Ionel és Manea védőügyvédek beszéltek még ezután, majd kezdetét vették a replikák, amelyek a késő esti órákba nyultak. Este 10 órakor vonult vissza ítélethozatalra a bíróság, majd Linzmayer tanácselnök kihirdette, hogy a törvényszék hétfő reggel kilenc órakor hirdeti ki az ítéletet.

Olaszországban a csökkentett fizetések nyomán leszalottak a szükségleti cikkek árai

Róma, november 29. Néhány nap óta az olasz minisztertanács határozata alapján minden állami alkalmazott az eddiginél 12 százalékkal kevesebb fizetésre tarthat igényt. A minisztertanács egyuttal kifejezte azt a kívánságát, hogy ugyanilyen arányban kell csökkenteni minden közszükségleti cikknek: lakásnak, textinek, élelmiszereknek, nehogy a lira vásárlóereje csökkenjen. A kormány azt akarja, hogy a béke-lira négyszerese legyen a mainak. Az árucikkek leszalítása már meg is kezdődött és néhány helyen, ahol a kereskedők nem respektálták a kormány „kívánságát”, ott a hatóságok elvették a kereskedők engedélyét és Beneventóban, ahol valamivel drágábban árulták cikkeiket, két kereskedőt le is csuktak. A házbérek általában tíz százalékkal estek Rómában, a villamos ára 50 centisimi leszalott 40-re, az autobsz ára ugyan csak ilyen arányban esett. Milánóban az ügyvédek kijelentették, hogy tíz százalékkal olcsóbban dolgoznak az

eddig tarifáknál és a gyógyszerárak is tíz százalékot is engednek. A ruha és cipőárak szintén ilyen arányban estek. A posta és vasúti tarifa leszalításáról egyelőre azonban nem hallani, de kormánykörökből szerzett értesülések szerint rövidesen ez is be fog következni. A huszarak különként általában egy lírával olcsóbbak a burgonya 80 centisimóról 70-re esett, a kenyér és tésztaneműek szintén egy tízzel. A főzelék ára is olcsóbbodott, de nem jelentősen.

Ujabb fizetésképtelenségek Németországban. Berlinből jelentük: S. Mandel lipesei konfekciós cég másfélmillió passzívával fizetésképtelen lett. — A berlini Hirsch Benedikt lámpa-export cég negyedmillió passzívával fizetésképtelenséget jelentett be. Az abszolventiát egy nagy lodzi gyár összeomlása idézte elő. — A harminc év óta fennálló Fritz Singer szőrmecég Berlinben jelentős passzívakkal beszüntette fizetéseit.

Köszö

A zsidó nép ma ismét vendégségbe várja a város zsidóságát. Indult a zsidó napszusa, ennek a valóban kiváló el ide, hogy meg és bizalmat áraszt vendég, aki ma be — sajnos, csak a gátásra — bizonyos sajátos jelenség kimagaslak a tö

Dr. Schemarjahu hetjük a tisztaság szimbólumának, életének gazdag lag az eszmét zsidóságának n Oroszországból s úgy látszik a le zsidó politikuskor. Már egészen got tett vezéri kö lemzőbb erre, n ban az első orosz lasztások alkalm zé tartozott, akik dóság érdemesne parlamenti képv. Mint egészen Schemarjahu Le lom bölcsőjénél az idők során eg megkezdette a c ban jelentős, ige Schemarjahu Le

feladata lesz anna mit köszönhet a z szág Schemarjahu jahu Levin nem t és tülekedő vezér hasem vett részt harcokban. Az ő sohasem volt párt vényesülési lehet és értelmét látta sen felolvadt ben alázatos odaadás oka annak, hogy nem foglalta el a man azt a pozíció munkássága révén

A profét

Edmond Fleg me Ára 100 KAPHATO KÖNYVOS

Sorsjeg

A Romániai sorsjegyeknek hatatlanul 19

Nyeremények 6.00 Jegyek kaphatók dékben, a színházi mint a központban vitéi

Uj! Megnyilt Uj
HOTEL-NORD
szálloda

BUKAREST, CALEA GRIVITEI 169 (az északi pályaudvar mellett)

Teljesen új épület, modern confort, hideg és meleg víz, fürdőszoba, központi fűtés, lift. — Telefon 332-84. — Nagyon mérsékelt árak. — Utazók árkedvezményben részesülnek

Köszöntjük Schemarjahu Lewint

A zsidó nép nagy világvándorai közül ma ismét vendégül lát egyet Koiozsvár város zsidósága. Mióta Erdélyben is megindult a zsidó nép megújodási proceszusa, ennek a mozgalomnak néhány valóban kiváló reprezentánsa látogatott el ide, hogy meggyőző szavakkal hitet és bizalmat árrasson a szívekbe. A nagy vendég, aki ma reggel érkezik körünkbe — sajnos, csak egy napos rövid látogatásra — bizonyos tekintetben egészen sajátos jelenség és számos képességével kimagaslík a többi vezérek közül.

Dr. Schemarjahu Lewint joggal tekintetjük a tiszta cionista gondolat élő szimbólumának, aki egész életével és életének gazdag munkásságával kizárólag az eszmét szolgálta. Ő is a diaszpora zsidóságának nagy erőrezervoárjából. Oroszországból származik, amely ország úgy látszik a legkitünőbb iskola volt zsidó politikusok és államférfiak számára. Már egészen fiatal korában tanúságot tett vezéri képességeiről. Mi sem jellemzőbb erre, mint az, hogy már 1906-ban az első oroszországi parlamenti választások alkalmával ama öt férfi közé tartozott, akiket a 7 milliós orosz zsidóság érdemesnek tartott arra, hogy parlamenti képviselőjévé válassza.

Mint egészen fiatal diák ott állott Schemarjahu Levin a cionista mozgalom bölcsőjénél s hogy ez a mozgalom az idők során egyre nagyobbra nőtt és megkezdte a célhoz vezető útját, abban jelentős, igen jelentős része van Schemarjahu Levinnek. A történetirő

is hozzájárult ehhez, hogy Levin inkább filozófus és literátus elme, mint politikus. Azt hiszem, hogy a szíve mélyén utálja a politikát s ha a mozgalom érdeke néha mégis a politika porondjára parancsolja, ilyenkor hozza a legnagyobb és leghősiesebb áldozatot.

Ami Schemarjahu Lewint igazán nagygyá teszi, az az ő szép, tiszta idealizmusa, amellyel mindig ki tudja emelni az eszmét a hétköznapi esetpaték mosarából és arra a piedesztálra tudja emelni, ahová barát és ellenfél egyaránt csak hódolattal tekinthet fel. Ennek az idealizmusnak megejtő szavú, lenyűgöző erejű hírnöke Schemarjahu Levin. Több, mint 30 esztendeje rója a világ országutjait és ébreszti a zsidó lelkeket az elkallódás letargiájából s ahol csak megjelent, felejtethetlenné bevészte emléket a szavaitól megmámorosodott hallgatók tömegeinek szívébe. Előadásai mindig a friss élmény erejével hatnak, művészi képeivel és hasonlataival villámgyorsan tud fényt deríteni a legbonyolultabb és legbonyolultabb problémákra.

Amikor az orosz zsidóság még a cári iga alatt nyögött, Schemarjahu Levin volt a nagy vígasztaló, aki a szebb jövő varázslatos képeivel öntött új hitet a csüggedő lelkekbe. Ma ismét válságos napokat él át a zsidó nép és sokak egyensúlyát és politikai ítéletét zavarta meg az angol kormány Fehér Könyve, amely nyílt sebet az egész zsidóságnak. És Schemarjahu Levin megint utra kel, mert úgy érzi, hogy a zsidó népnek szüksége van az ő munkájára, mert ismét várják csüggedő lelkek, hogy hitet, bizalmat öntsön beléjük, várják, hogy megmutassa az utat, amely a borús jelenből a boldog jövőbe vezet.

Erdély zsidósága és annak élén Koiozsvár zsidói meleg szeretettel köszöntik körükben népük nagy fiát és vezérét, köszöntik azzal a reménységgel, hogy látogatása értékes és maradandó élmény lesz, amelynek hatásából áldás fog fakadni az egész zsidóság és a nagy ügyre, amelyért ma a zsidó nép küzd.

Dr. Schemarjahu Levin ma délelőtt 11 órakor tartja előadását a Magyar Színházban. A belépés díjtalan.

Schemarjahu Levin

feladata lesz annak objektív elbírálása, mit köszönhet a zsidó nép és a zsidó ország Schemarjahu Levinnek. Schemarjahu Levin nem tartozik a hangoszavú és tülekedő vezérek közé, éppen ezért sohasem vett részt a belső cionista párt-harcokban. Az ő számára a cionizmus sohasem volt pártügy, vagy egyéni érvényesülési lehetőség, de életének célját és értelmét látta az eszmében és teljesen felolvadt benne. Talán éppen ez az alázatos odaadás az eszme iránt volt az oka annak, hogy Schemarjahu Levin nem foglalta el a külső eszelekvések fórumán azt a pozíciót, amely képessége és munkássága révén megillette volna. Az

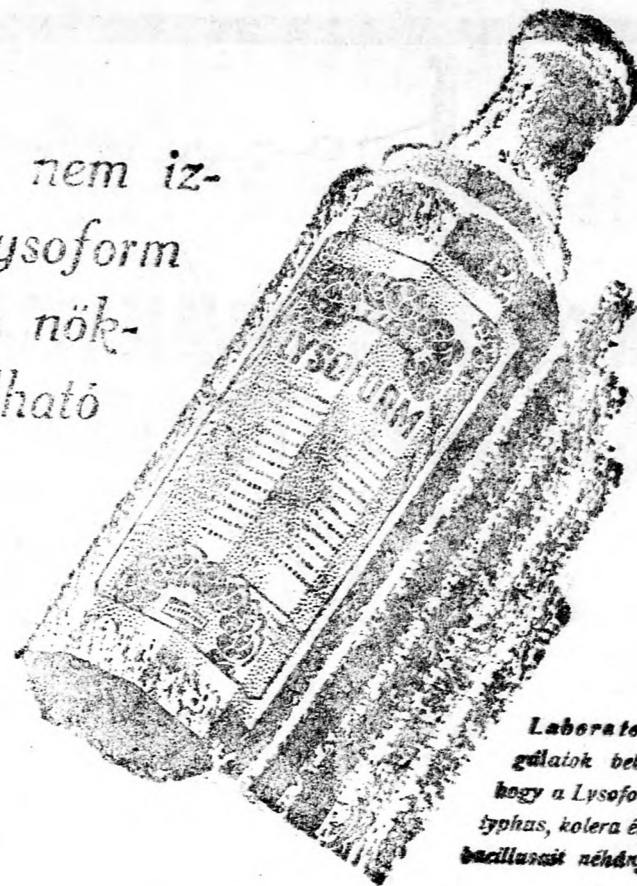
A próféta gyermek

Edmond Fleg megrázó zsidó regény
Ára 100 lej és portó
KAPHATÓ AZ UJ KELET
KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

Sorsjegy húzáz!

A Romániai Színészszindikátus sorsjegyeinek húzása visszavonhatóanul 1931 január 25-én
Nyeremények 6.000.000 lej összegben
Jegyek kaphatók az összes dohányüzletben, a színházi ügynökségeknél, valamint a központban Bukarest, Calea Grivitei No. 33

Hatékony, nem izgató, a Lysoform használata nőknek ajánlható

Laboratóriumi vizsgálatok bebizonyították, hogy a Lysoform megöli a typhus, kolera és a diftéria bacilláit néhány perc alatt.

AZ "intim toalett" abszolút szükségességét minden modern nő igen jól ismeri. Valóban azt állítják a legkiválóbb specialisták, hogy a nők legkomolyabb zavarainak egy része, így a salpingo ovaritis vagy a pelvi peritonitis könnyen elkerülhető, ha előírt dózisu nem izgató fertőtlenítő szerrel naponta irrigálunk. Lysoform megöli a lappangó cistákat a női nemi szervekben.

Ezek a ciszták támadják meg a nő legvitalisabb szerveit, amikor a test ellenállóképesége csökkent és éppen annyira komoly, mint kellemetlen betegségeket okoznak.

Lysoformot székében használnak kórházak — a nők ezrei élnek vele, mert éppen annyira hatékony, amennyire nem izgató. Amellett még illatosítva is van és ezzel szagtalant.

Lysoform

Lysoform csakis eredeti üvegben kapható. Kimerve eladott készítmények hamisítványok.

Pilsudszky lemondott

Utódjául Slavek ezredest, a kormányblokk elnökét ajánlotta

Varsó, november 29. A lengyel kormány tegnap bizalmas jelegű minisztertanácsot tartott, amelyen Pilsudszki tudomására hozta kormánya tagjainak, hogy elhatározta egészségügyi állapotára való tekintettel lemondását. Ezt a szándékát közölte Moszeviszki köztársasági elnökkel is. Pilsudszki utódjának Slaveket, a kormányblokk elnökét ajánlotta, aki már meg is kezdte tárgyalá-

sait kormánya személyi kérdéseit illetően.

Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy Pilsudszki addig is helyén marad, amíg Slaveknek sikerül a személyi kérdéseket teljesen tisztázni, úgy, hogy az új kormány rögtön kinevezhető legyen és a válság ne húzódjék sokáig.

London, november 29. Varsói jelentés szerint Slavek ezredes, a jövőbeli len-

gyel miniszterelnök megkezdte tárgyalásait kormánya megalakítása érdekében. Ugy tudják, hogy Slatkovski tábornok belügyminiszter semmi esetre sem akarja megtartani tisztségét az új kormányban. Problematikus egyelőre Zaleski részvétele is, aki mellé Beck ezredes, Pilsudszki bizalmi emberét delegálnák külügyi államtitkárnak.

A sorozatos bankbukások

megrendítették a Tardieu-kormány helyzetét

Lemondtak a munkaügyi és szépművészeti államtitkárok — Ousztik bankárt letartóztatták

Párizs, november 29. A tegnapi kamarai ülés lefolyása megmutatta, hogy a kormány helyzete megrendült és Tardieu már nem élvezi a középpártok bizalmát.

Az államügyészség folytatja a bankbukások ügyében bevezetett vizsgálatot.

A parlamenti vizsgálóbizottság a hatósági vizsgálattal párhuzamosan első sorban az Ousztik bankbukás ügyével foglalkozik. A bizottság albizottsága három napon át kihallgatásokat eszközöl, hogy a politikusok szerepét tisztázzák. Kedden ül össze a plénum s meghallgatja az állásokról leköszönt közmunkaügyi és szépművészeti államtitkárok védekezését.

Az Intransigeant szerint lemondásra készül még Ferry közegészségügyi, Cathole munkaügyi miniszterek és Delmonte gyarmatügyi és Petoche pénzügyi államtitkárok is.

Párizs, november 29. Tardieu kormányának közmunkaügyi és szépművészeti

ti államtitkárai ma előterjesztették a miniszterelnöknek lemondásaikat. A két államtitkár távozása az Ousztik bankbukás ügyével áll összefüggésben. Mindketten a parlamenti vizsgálóbizottság elé fognak állni, hogy feleljenek a bankkal való kapcsolataikért. Tardieu miniszterelnök a két államtitkár lemondását tudomásul vette. Kijelentette a

miniszterelnök, hogy helyükbe egyelőre nem nevezet ki új államtitkárokat. Az eset politikai körökben nagy feltűnést keltett és élénk diszkusszióra adott okot.

Párizs, november 22. Ousztik bankárt tegnap az államügyész letartóztatta. A vizsgálóbíró folytatja a nagyszabású bankbukás ügyének kibogozását. További szenzációs letartóztatások várhatók.

Lemondott a Vaugoin-kormány

BÉCS, november 29. Ma délután a Vaugoin-kormány beadta lemondását Miklas köztársasági elnöknek. Miklas elnök a lemondást elfogadta és egyben megbízta a lemondott kormányt az ügyek továbbvitelével. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a Vaugoin-kormány lemondásával a politikai helyzet rövidesen tisztázódik s már a legközelebbi napokban sor kerülhet az új kormány megalakítására.

HIREK

Uj Kelet az egyetemes erdsyi és gazdasági esidoag napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszegi Ernő, Hotel Imperia!
 A lapnak utánuomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Hivatásának áldozata lett egy cseh szlovákiai orvosprofesszor. Prágából jelentik: Hivatásának tragikus áldozata lett dr. Meyer, a csehszlovákiai Trautenauban élő híres orvosprofesszor és röntgenológus. A hetvenéves orvos még mindig állandóan foglalkozott a Röntgen-sugarak tanulmányozásával, azonban elmulasztotta állandóan a szükséges óvintézkedéseket megtenni saját testi épségének védelmére. A veszedelmes sugárnak megtámadták a balkezés és először mutatóujját, majd az egész balkarját meg kellett vágni. Az operációk azonban nem jártak teljes eredménnyel, a baj tovább terjedt és a professzor hosszú szenvedés után meghalt.

Törökország nem hajlandó fizetni a kölcsönkövetelvényeit. Berlinből jelentik: A külföldi értékpapírok német tulajdonosai érdekeinek védelmére alakult állandó bizottság közli a követeléseket: A török kölcsönök tulajdonosainak felelősi védőszövetsége Németországban, Belgiumban, Franciaországban, Nagy-Britanniában, Oroszországban és Svájcban megállapították, hogy a török kormány nem tett eleget a párizsi szerződésben vállalt kötelezettségeinek és nem vártta be a török államkölcsönök ez év novemberében esedékessé vált szelvényeit. A szakértők jelentéséből megállapítható, hogy a török kormány minisztertanácsa a helyzetben, hogy ezeket a kamatokat ki tudja fizetni. Az említett államkölcsönök hitelezői védőszövetsége ezért egyetemes elhatározást hozott, hogy mindaddig nem fogadják el a török kormánytól sem újabb kölcsönöket elhelyezni, amíg az esedékessé vált kamatokat ki nem fizeti.

Influenza és nátha ellen megvéd, rokgynulladást, légesóhurutot gyógyít. Anacot pasztilla állandó szopogatása. Egy flóra ára 37 lej.

Uj zsidó színjátszó társulat alakult Kolozsváron. Hosszas vajadás után került Kolozsváron lelkes fiatalemberekből és leányokból egy olyan jiddis színjátszó gardát összehozni, amely komoly zsidó kulturának a színpadról való megfélelő terjesztésére a legszembélyekre jogosíthat fel. Az új társulatnak a művészeti igazgatóját Virág János, az előnyösen ismert operatőresként az adminisztrációs igazgatóját Feuerstein Kálmán, a Zsidó Állam hetilap szerkesztője vették át. A társulatnál a jiddis nyelv csak eszköz a cél, a zsidó kultúra terjesztésére. Aki magában tevékeny érez, az jelentkezzen ma, vasárnap délután 3 órakor az E. Zs. N. Sz. aron L. Pop 10. szám alatti irodájában. Alkalmatlan tehetséges lányokra volna is szükség.

A Citroen-gyár leszállítja a gépjárműveit. Párizsból jelentik: Az általános gazdasági krízis kikezdte a legnagyobb francia autógyárat, a Citroen Részvénytársaságot is. A gyár részvényei óriási mértékben zuhantak a párizsi tőzsdén. Az öt- és frankos névértékű részvények 1929-ben 670 frank árfolyammal vezették a párizsi tőzsdén és a kurzus, amely az első naptól kezdve állandóan emelkedett, 1929-ben 2140 frankot jegyzett ért. Ettől kezdve azonban, amikor az ipari válság Franciaországban is kezdetét vett, a Citroen részvények ára is egyre esken, úgy, hogy tíz nappal ezelőtt a leacsonyabb volt a bevezetési árfolyama is. Ekkor 615 frank volt a jegy, amióta a kontinens egészére heves csapóintézet a papír ellen és egészen frankig szorította le annak az árfolyamát. Ez a hirtelen baisse beavatottak által azzal van összefüggésben, hogy a Citroen-gyár az autógyártás mellett eszékkel is kénytelen üzemeltetni redukálni emiatt alapitokéjét is felére, négyszázalékos frankról kétszázmillió frankra leszállítani. Ezenkívül kivonul a vállalatból a Lazard Frères cég is, amely korábban még több mint száz ezer részvényt vett át, hogy a kurzust megvédi.

Öngyújtó, amely egyúttal feltöltőt is szolgál. Berlinből jelentik: A német technikai társaság igen érdekes új találmányról ad hírt. Az I. G. Farbenindustrie vállalatában új égőanyagot találtak, amely az öngyújtókban a benzinnél sokkal biztonságosabb, gyúlad, füstmentesen maradék nélkül ég, lassan párolog és nincs kellemetlen szaga. A használatban sokkal olcsóbb, mint a gyújtó. Az öngyújtókat a feltöltővel is lehet használni és sokkal jobb, mint eddig ismert feltöltőtűszernél.

Vegyen cluji Mentősorsjegyet 100 lejért 1 milliót nyerhet készpénzben

HUZÁS 1930 DECEMBER 21. NYEREMÉNYEKET ALBINA BANK FIZETI
 Hivatalos nyeremény jegyzék lesz kinyomatva. Vidéki rendeléseket 117 lei előzetes beküldése ellenében a Sorsjegyiroda CLUJ, Str. Memorandului 16 sz. eszközöi

A tiroli parasztszövetség az éjszakai nyugalom védelméért. Bécsből jelentik: A tiroli parasztszövetség javaslatot terjesztett a szövetségi kormány elé az éjszakai nyugalom védelméről. A javaslatban azt kéri, hogy az esti órákban egészen reggel négy, illetve télen hat óráig tiltsák meg a mindennemű közlekedési eszköz forgalmát az utcán, a gramofonozást nyitott ablaknál és a rikkanások kiabálását. Az este beállta után — a körelem szerint — eszupán a tűzoltóság, a mentők és a rendőrség kocsijai és autói közlekedhetnek.

Vallási fanatizmusból leülte tanítványát egy hindu varázsló. Londonból jelentik: Bengáliában egy varázsló a hinduk szent ünnepein, a Sasziéjszakán, — a holdtölte utáni hatodik éjjelen, — az állati áldozatokra előírt hindu ritus szerint vallási fanatizmusból megölte és „feláldozta” egyik hét esztendő tanítványát. A kisiut a szülők azért adták a varázslóhoz, hogy annak mesterségét megtanulja. A holttestre csak két hónappal később akadtak rá egy kutban.

Igazi élvezet, ha rendes a bélműködésünk. Minden orvos híve az Artin drageéknak, melyből este 2-3 szemet bevéve, reggelre bőséges, enyhe ürülésünk lesz.

Ujabb heves földrengés pusztított Chileben. Londonból jelentik: A British United Press távirata szerint Chile közepes partvidékén ujabb heves földrengés pusztított. Több faluban egész utcasorok romokban hevernek. A földrengést több helyütt szökőár követte. Több házát tüz pusztított el. A halottak számát később becsülik.

Még ebben az évben ítéletet várnak az elűzött török szultán vagyonáért folyó perben. Konstantinápolyból jelentik: A lapok hosszú jelentésekben számolnak be Abdul Hamid szultán örökösének pöréről, amelyet az angol kincsiár ellen indítottak a szultán vagyonának visszaadásáért. A pör Konstantinápolyban folyik török-angol vegyes választott bíróság előtt. A detronizált szultán örökösai azon az állásponton vannak, hogy a szultáni birtokok, amelyek angol fenhatóság alatt állanak, az örökösökét illeti, miután ezekre a birtokokra nem terjedhet ki az elkobzás, amelyet az ankarai parlament mondott ki a szultán Törökországban feltalálható vagyonára. A török álláspont szerint ezzel szemben a szultán összes vagyona török nemzeti vagyonná vált. A nemzetközi jogi életben nagy érdeklődéssel várják a pör befejezését. Azt hiszik, hogy a vegyes bíróság még az idén dönteni fog az ügyben.

Az argentinai gabonatermelők felgyújtották készleteik egy részét. Londonból jelentik: Az argentinai gabonatermelők elhatározták, hogy gabonakészleteik egy részét felgyújtják, mert a mai olcsó gabonáknak mellett a szállítási költség nem bírja a buza. A nagyobb kereskedelmi szervezetek közbeleptek, hogy ezt az elhatározást a termelők mástítsák meg, azonban a vasút kijelentette, hogy nem mérsékelheti a szállítási tarifát.

NAPRÓL-NAPRA

A szovjet földről a mezőgazdasági helyzetéről, hogy a várt gabonamennyiséget egyes helyeken a beszállított gabona túllaladta, viszont az ország nagy részében az előványzatnak még ötven százalékát sem érte el a beszállított gabona. A Volga vidék általában 80 százalékban bevaltotta a reményeket.

Olaszországban az arleszállítás a legérélyesebb eszközökkel folyik. A képviselőház bizottsága kimondotta, hogy a törvényhozók napidíjait 12 százalékkal leszállítja. A fasztiza gyárosok szövetsége felhívást intézett a nagyvállalatokhoz, melyben elnökeik és igazgatóik tiszteltelőjüknak 25 százalékos csökkentését javasolja. A munkások bérét 8-10, a tisztviselők fizetését december 1-től 12 százalékkal szállítja le. A szünelőadások jegyárai szintén e naptól kezdve 10 százalékkal esökkennek.

Hugenberg levelet intézett Brüning kancellárhoz, melyben felszólítja a birodalmi kormányt, tegyen lépéseket a Népszövetségnek abban az irányban, hogy a leszerelési tanácskozások nyilvánvaló kudarcának következményeként ismerjék el Németországnak is a jogát arra, hogy a fegyverkezés terén követhesse a többi országokat. Ha ezt a Népszövetség nem engedélyezné — írja Hugenberg — ki kell lépni a Népszövetségből.

Az amerikai keleti partvidéken szokatlanul erős hideg állott be. Több államból nagy havazásokat és heves hóviharokat jelentenek. Newyorkban a hőmérséklet hirtelen 18° Fahrenheitra szállott le, amire Newyorkban novemberben három évtized óta nem volt példa. A középnagyati államokban a fagyhullám tovább pusztít. Az utóbbi napokban ujabb ötven halálos áldozata van a nagy hidegnek.

Nagy

karácsonyi vásár!

Szabó Jenő

divatkülönlegességi nagy-
 áruházában, CLUJ.
 Telefon 4-79

- 1 m. bafiszt 23
- 1 „ mosott vászon 29
- 1 „ fehérnemű vászon 33
- 1 „ mintás mosó delain 33
- 1 „ crepp 35
- 1 „ temisz flanel 29
- 1 „ Kascha 52
- 1 „ flanel pasztel színekben 39
- 1 garnitur hat sal-vétával 188
- 1 kis vég vászon ágy-neműnek 390
- 1 m. 1^a minőségű férfi szövet öltönyre 195
- 1 „ mosó selyem ruhákra 68
- 1 m. 1^a minőségű Crep de chin minden színben 275

MARADÉKOK

feltűnő olcsó árakban!

Nagy karácsonyi vásár

Kérje teljesen ingyen az 1931. évi naptárt és árjegyzék-könyvecskét !!

